

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 และเพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 2 ดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จึงขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการศึกษาศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
2. ผลการศึกษานโยบายการบริหารงานวิชาการ เสนอผลแนวทางการบริหารงานวิชาการใน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผล และการนิเทศภายใน

1. ผลการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การสอน และประสบการณ์การทำงาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N=363)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	121	33.34
ครูวิชาการ	121	33.33
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	121	33.33
2. เพศ		
ชาย	242	66.70
หญิง	121	33.30
3. อายุ		
อายุ 23 – 30 ปี	94	25.90
อายุ 31- 40 ปี	122	33.61
อายุ 41- 50 ปี	100	27.54
อายุ 51- 60 ปี	47	12.95
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	119	32.80
ปริญญาตรี	196	54.00
สูงกว่าปริญญาตรี	48	13.20
5. ประสบการณ์สอน		
น้อยกว่า 6 ปี	109	38.25
6-10ปี	69	24.21
10ปีขึ้นไป	107	37.54

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=363)	ร้อยละ
6. ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	159	43.80
6-10ปี	94	25.90
11ปีขึ้นไป	110	30.30

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31 – 40 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 6 ปีและมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี

ตอนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ ในภาพรวม

ด้านที่	การบริหารงานวิชาการ	μ		ระดับปัญหา
1	การบริหารหลักสูตร	3.06	0.79	ปานกลาง
2	การบริหารการเรียนการสอน	3.10	0.82	ปานกลาง
3	การบริหารการประเมินผล	3.01	0.92	ปานกลาง
4	การบริหารการนิเทศภายใน	2.98	0.83	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.03	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาพรวมมีปัญหการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\mu = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่เป็นปัญหาโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเรียนการสอน ($\mu = 3.10$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารหลักสูตร ($\mu = 3.06$) การบริหารการประเมินผล ($\mu = 3.01$) และการบริหารการนิเทศภายใน ($\mu = 2.98$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ
ด้านการบริหารหลักสูตร

ข้อ	รายการ ด้านการบริหารหลักสูตร	μ		ระดับ ปัญหา
1	จัดประชุมคณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.01	0.87	ปานกลาง
2	ศึกษาสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมทางวิชาการ	3.15	0.89	ปานกลาง
3	แต่งตั้งคณะกรรมการคณะต่างๆ ตามความต้องการและความจำเป็นในการบริหารจัดการหลักสูตร	3.01	1.02	ปานกลาง
4	ดำเนินการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	3.06	0.91	ปานกลาง
5	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	3.14	1.03	ปานกลาง
6	จัดเตรียมและดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาสาระตลอดถึงกิจกรรมตามหลักสูตรใหม่	3.09	0.85	ปานกลาง
7	กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากสภาพปัญหาความต้องการหรือความจำเป็นของท้องถิ่นและชุมชน	3.09	0.94	ปานกลาง
8	เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.06	1.11	ปานกลาง
9	ดำเนินการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อนำมาปรับแผนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	3.18	0.97	ปานกลาง
10	สนับสนุนให้คณะครูได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำแผนการสอนโดยการส่งเข้ารับการฝึกอบรมหรือเชิญวิทยากรมาบรรยาย	3.07	1.03	ปานกลาง
11	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ	3.18	1.11	ปานกลาง
12	ส่งเสริมให้มีการบริการแนะแนวในโรงเรียน	2.90	1.01	ปานกลาง
13	จัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพของสังคมและท้องถิ่น	3.00	1.02	ปานกลาง
14	สนับสนุนให้มีตำรา เอกสารทางวิชาการที่เป็นประโยชน์	3.15	1.00	ปานกลาง
15	ส่งเสริมให้ครูได้มีส่วนร่วมการวางแผน เพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการบริหารหลักสูตร	2.95	1.10	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ ด้านการบริหารหลักสูตร	μ		ระดับ ปัญหา
16	นำข้อมูลการเรียนการสอนประเมินผลการเรียนของนักเรียนมาใช้ประโยชน์ ในการบริหารและพิจารณากำหนดการบริหารหลักสูตร	3.05	0.93	ปานกลาง
17	จัดครูควบคุมดูแลงานหลักสูตร ได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมาย ของการบริหารหลักสูตร	3.04	1.01	ปานกลาง
18	ส่งเสริมให้ครูจัดเก็บเอกสารสำคัญเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรไว้เป็น สัดส่วนและสามารถตรวจสอบได้	3.07	1.05	ปานกลาง
19	จัดให้มีแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่จำเป็นในการบริหารหลักสูตร	2.95	0.98	ปานกลาง
20	จัดดำเนินงานบริหารหลักสูตรให้เป็นที่ยอมรับแก่คณะครู และหน่วยงานทางการศึกษาอื่น	3.09	0.98	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.06	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุดก็คือมีการดำเนินการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อนำมาปรับแผนการเรียนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ($\mu = 3.18$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาต่ำสุดก็คือมีการจัดประชุมคณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร หรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 3.01$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า เป็น 1.00 เกือบทุกข้อ แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ
ด้านการบริหารการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ ด้านการบริหารการเรียนการสอน	μ		ระดับ ปัญหา
21	จัดประชุมวางแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.07	1.10	ปานกลาง
22	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา	3.18	1.03	ปานกลาง
23	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่น	3.14	1.01	ปานกลาง
24	ควบคุม ดูแล ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับ หลักสูตรสถานศึกษา	3.11	1.06	ปานกลาง
25	จัดให้มีการรวบรวมข้อมูลในชุมชนให้ทุกชั้นเรียนจัดทำแผนการสอนให้ มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	3.15	0.97	ปานกลาง
26	ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกชั้นเรียนจัดทำแผนการสอน กำหนดการสอน เพื่อความสะดวกในการสอนแทน	3.10	1.05	ปานกลาง
27	จัดครูเข้าสอนตามระดับชั้นต่างๆโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของ ครูผู้สอนเป็นหลัก	3.11	1.18	ปานกลาง
28	จัดให้ครูเตรียมการสอนโดยใช้แผนการสอน เอกสาร คู่มือครูเพื่อเป็น แนวทางในการจัดทำบันทึกการสอน	3.15	1.04	ปานกลาง
29	ส่งเสริมให้ครูดำเนินการฝึกให้ นักเรียนคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และ จัดให้มีกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.16	1.01	ปานกลาง
30	สำรวจสภาพปัญหา เพื่อพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน	2.98	0.90	ปานกลาง
31	ประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบายในการวางแผนส่งเสริมการวิจัยใน ชั้นเรียน	2.96	0.91	ปานกลาง
32	กระตุ้นให้ครูเกิดความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยใน ชั้นเรียน	3.07	0.93	ปานกลาง
33	วางแผนพัฒนานุเคราะห์ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	3.06	0.93	ปานกลาง
34	สนับสนุนให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.25	0.99	ปานกลาง
35	สนับสนุนให้ครูจัดประสบการณ์สอนอย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียน	3.21	0.97	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ ด้านการบริหารการเรียนการสอน	μ		ระดับ ปัญหา
36	ประสานงานกับบุคลากรและหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อพัฒนาเทคนิค วิธีการสอนให้แก่ครู	3.13	0.91	ปานกลาง
37	แสวงหาข้อมูลความถนัดและความสามารถของครูแต่ละคน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.12	0.96	ปานกลาง
38	จัดประชุมเชิงวิชาการเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน	3.01	0.95	ปานกลาง
39	ส่งเสริมให้ครูใช้มาตรการแก้ปัญหาการขาดเรียนได้อย่างเหมาะสม	2.97	0.98	ปานกลาง
40	สนับสนุนให้ครูได้มีการสอนซ่อมเสริมให้กับเด็กนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการเรียนอย่างเป็นระบบ	3.10	1.05	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.10	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่าโดยภาพรวมมีปัญห อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุดก็คือสนับสนุนให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.25$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาต่ำสุดก็คือจัดประชุมเชิงวิชาการเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.01$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า เกิน 1.00 เกือบทุกข้อ แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีคว ามเห็นไม่สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ
ด้านการบริหารการประเมินผล

ข้อ	รายการ ด้านการบริหารการประเมินผล	μ		ระดับ ปัญหา
41	การวางแผนดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.10	0.87	ปานกลาง
42	จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องในการวัดผลและประเมินผล	2.98	0.85	ปานกลาง
43	ให้คำแนะนำในการเลือกใช้เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล	2.96	0.90	ปานกลาง
44	วิเคราะห์ผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ได้ถูกต้อง	3.01	0.87	ปานกลาง
45	ประชุมชี้แจงถึง กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการวัดผลการเรียนของผู้เรียน ตามหลักสูตรที่กำหนด	2.92	0.93	ปานกลาง
46	กำหนดเวลาในการวัดผลประเมินผลในแต่ละภาคเรียนไว้เป็นลายลักษณ์ อักษร	2.93	1.07	ปานกลาง
47	ส่งเสริมให้ครูมีความรับผิดชอบต่อการวัดผลและ ประเมินผลตลอดถึงการ จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาการเรียน	3.01	1.04	ปานกลาง
48	สร้างเครื่องมือประเมินผลการดำเนินงานตามรายการประเมิน ที่กำหนด	2.99	0.91	ปานกลาง
49	กำหนดปฏิทินในการปฏิบัติงานการประเมินผลการดำเนินงานอย่าง ชัดเจน	2.87	1.04	ปานกลาง
50	นำผลการประเมินไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง	3.04	0.95	ปานกลาง
51	ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพื่อใช้ในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพใน การวัดผลและประเมินผล	2.98	0.96	ปานกลาง
52	สนับสนุนให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายและ แนวทางในการประเมินผล	2.98	0.98	ปานกลาง
53	จัดชี้แจงหรือจัดให้มีการชี้แจงให้ครูเข้าใจหลักการวัดและประเมินผล	2.97	0.91	ปานกลาง
54	จัดให้มีการควบคุมการเรียนการสอนให้ถูกต้องและสอดคล้องกับระเบียบ และหลักการของการวัดผลและประเมินผล	3.08	0.86	ปานกลาง
55	มีการตรวจสอบการวัดผลและประเมินผลของครูอย่างเป็นระบบและสาร มารตรตรวจสอบได้	3.01	0.92	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ ด้านการบริหารการประเมินผล	μ		ระดับ ปัญหา
56	จัดให้มีเอกสารที่เป็นประโยชน์ต่อการประเมินผล	3.04	0.95	ปานกลาง
57	ส่งเสริมให้ครูนำข้อมูลการประเมินผลของนักเรียนมาใช้ประโยชน์การบริหารและพิจารณาการประเมินผล	3.08	0.93	ปานกลาง
58	สนับสนุนให้ครูได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลให้ทันสมัยและเป็นประโยชน์อย่างสูงสุด	2.99	1.06	ปานกลาง
59	จัดเก็บเอกสารที่สำคัญของการวัดผลและประเมินผลไว้เป็นสัดส่วนและเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.02	1.03	ปานกลาง
60	จัดให้มีแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่จำเป็นในการวัดผลและประเมินผล	3.00	0.81	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.01	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด ก็คือการวางแผนดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($\mu = 3.10$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาค่ำสุดก็คือกำหนดปฏิทินในการปฏิบัติงานการประเมินผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน ($\mu = 2.87$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ย 1.00 เกือบทุกข้อแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ
ด้านการบริหารการนิเทศภายใน

ข้อ	รายการ ด้านการบริหารการนิเทศภายใน	μ		ระดับ ปัญหา
61	สำรวจสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนนิเทศภายใน	3.01	0.91	ปานกลาง
62	สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาถึงความสำคัญของการ นิเทศภายใน	3.00	0.96	ปานกลาง
63	วางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	2.98	0.94	ปานกลาง
64	แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในได้ อย่างเหมาะสม	2.95	1.00	ปานกลาง
65	กำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในการนิเทศภายในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครู ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.02	0.91	ปานกลาง
66	ให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ	3.03	1.06	ปานกลาง
67	ส่งเสริมการนิเทศการสอนระหว่างครูผู้สอนเพื่อเสนอแนะ ซึ่งกันและกัน	3.00	1.02	ปานกลาง
68	จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการนิเทศภายใน	2.87	0.90	ปานกลาง
69	จัดให้มีการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอน	2.99	1.01	ปานกลาง
70	จัดให้มีการนิเทศภายในระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อแลกเปลี่ยนการ เรียนรู้ในกิจกรรมต่างๆที่ได้รับมอบหมาย	2.95	0.97	ปานกลาง
71	ประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการนิเทศภายในให้มี คุณภาพ	2.98	0.87	ปานกลาง
72	จัดประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายและนโยบายในการวางแผน การนิเทศภายใน	2.96	0.97	ปานกลาง
73	กระตุ้นให้ครูเกิดความสนใจและเห็นคุณค่าของการนิเทศภายใน	3.00	1.06	ปานกลาง
74	การพัฒนาเครื่องมือในการนิเทศภายในได้อย่างหลากหลาย	3.08	0.88	ปานกลาง
75	จัดให้มีแบบฟอร์มต่างๆที่จำเป็นในการนิเทศภายใน	2.92	0.92	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ ด้านการบริหารการนิเทศภายใน	μ		ระดับ ปัญหา
76	การจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศภายในไว้อย่างเป็นระบบและ ระเบียบ	2.92	0.93	ปานกลาง
77	จัดให้มีการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน	3.01	0.96	ปานกลาง
78	ให้ครูได้มีส่วนร่วมและช่วยเหลือในการวางแผนการนิเทศภายใน	3.00	1.04	ปานกลาง
79	ตรวจสอบการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	2.87	0.97	ปานกลาง
80	นำผลการนิเทศภายในมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน	3.04	0.94	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		2.98	0.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง ($\mu = 2.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงมากที่สุดก็คือ การพัฒนาเครื่องมือในการนิเทศภายในได้อย่างหลากหลาย ($\mu = 3.08$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาต่ำสุดก็คือ จัดตั้งอำนาจความ
สะดวกในการนิเทศภายใน ($\mu = 2.87$) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า เกิน 1.00 เกือบทุกข้อแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นไม่สอดคล้องกัน

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นวาระการประชุมเชิงปฏิบัติการ และบันทึกผลการประชุม โดยมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการขึ้นในระหว่างวันที่ 27 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549 เวลา 09.00น.- 16.00น. ณ หอประชุมอาคารเอนกประสงค์โรงเรียนทองสวัสดิ์วิทยาฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 หัวหน้ากลุ่มงานนิเทศติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษา ตลอดจนประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก และครูวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก จากนั้นทำการสังเคราะห์ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยการแยกแต่ละด้านนำเสนอในลักษณะการบรรยาย ดังนี้

1. ด้านการบริหารหลักสูตร

1.1 การมีส่วนร่วม

1.1.1 ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับงานบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

1.1.2 ควรจัดให้มีการอบรมแก่บุคลากรบริหารหลักสูตรและการมีส่วนร่วม

ในการบริหารหลักสูตร

1.1.3 ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในทุกด้านให้มากยิ่งขึ้น และมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องวิถีชุมชนและภูมิปัญญาชาวบ้าน กำหนดเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา กำกับติดตามการใช้หลักสูตร

1.2 การกระจายอำนาจ

1.2.1 ส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยให้โรงเรียนเป็นฐาน โดยการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาทำให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการทุกด้านโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ของผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด

1.3 การตรวจสอบถ่วงดุล

1.3.1 ควรยึดหลักสูตรของกรมวิชาการเป็นหลัก ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.3.2 ปัจจุบันการจัดหลักสูตรมีการเน้นเทคโนโลยีมากเกินไปโดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและจะเน้นวิชาการโดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมในการดำรงชีวิตจึงควรตรวจสอบ ควบคุมให้มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา และเน้นคุณธรรมจริยธรรม

1.3.3 สถานศึกษาควรวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร เช่นเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนตั้งแต่การจัดแผนการเรียน จัดครูผู้สอน การนิเทศและการประเมินผล เป็นต้น

2. ด้านการบริหารการเรียนการสอน

2.1 การมีส่วนร่วม

2.1.1 การเรียนการสอนควรใช้กระบวนการกลุ่ม

2.1.2 ควรส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้จំนั้น ส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติโดยจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น การสอนแบบบูรณาการ

2.1.3 ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและสามารถนำมาใช้ได้จริงแล้วนำความรู้ ทักษะที่ได้มาวางแผนการสอนร่วมกัน

2.1.4 สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมในการพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ เช่นการอบรมเกี่ยวกับวาริวิจัยในชั้นเรียน

2.1.5 ควรเน้นกระบวนการกลุ่ม กิจกรรมกลุ่ม การทำงานเป็นกลุ่มในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องจะเป็นการฝึกเด็กให้คิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืน

2.2 การกระจายอำนาจ

2.2.1 ควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้ฝึก การคิด การลงมือปฏิบัติและนำเสนออย่างต่อเนื่องทุกระดับชั้น ควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่ครูไม่ถนัดและครูมีจำนวนน้อย

2.3 การตรวจสอบถ่วงดุล

2.3.1 โรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้นเรียนมักจะไม่มืสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพราะไม่มีงบประมาณควรมีมาตรการในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระครูผู้สอน

2.3.2 ผู้บริหารควรนิเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นให้ครูจัดทำแผนการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3.3 ควรยึดหลักสูตรเป็นหลักและนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

3. ด้านการบริหารการประเมินผล

3.1 การมีส่วนร่วม

3.1.1 ควรจัดให้ครูมีส่วนร่วมในการอบรมทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารแต่ละชั้นเรียนให้ถูกต้อง เช่น การจัดทำเอกสารธุรการชั้นเรียนให้เป็นปัจจุบัน

3.2 การกระจายอำนาจ

3.2.1 ควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้พัฒนาเครื่องมือและหรือแนวทาง เครื่องมือการวัดและประเมินผลให้หลากหลาย นำมาใช้ในการวัดและประเมินผล การสื่อสารที่ รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม

3.3 การตรวจสอบถ่วงดุล

3.3.1 ควรประเมินตามสภาพความเป็นจริง เช่น การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของแต่ละช่วงชั้น

3.3.2 ควรเน้นการวัดผลเชิงพฤติกรรมให้มากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น

3.3.3 ควรจัดอบรมครูในเรื่องการวัดและประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องจะได้ทำเครื่องมือในการวัดผลให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ การประเมินผลควรมี มาตรฐานและเป็นไปตามขั้นตอนมากกว่านี้ วิธีการวัดและประเมินผลต้องใช้วิธีที่หลากหลาย สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดทั้งนี้ทั้งนี้ ความรู้ ความคิดและการปฏิบัติ

4. ด้านการบริหารการนิเทศภายใน

4.1 การมีส่วนร่วม

4.1.1 ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ กำกับติดตาม ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล นำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การนิเทศภายใน

4.1.2 ควรนิเทศอย่างจริงจัง และต่อเนื่องตามแผนที่วางไว้ โดยเฉพาะการ นิเทศชั้นเรียน

4.1.3 การนิเทศไม่ควรเป็นทางการมากนัก เช่นการนิเทศชั้นเรียนในเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรรับฟังข้อเสนอแนะของครูเพื่อที่จะได้หาแก้ไขให้ดีขึ้นกว่าเดิม

4.1.4 ส่งเสริมครูวิชาการมีบทบาทในการนิเทศมากขึ้น เช่นเปิดโอกาสให้ ครูวิชาการเข้าร่วมวางแผนการนิเทศและกำกับติดตามผลการนิเทศ

4.2 การกระจายอำนาจ

4.2.1 ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน และผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศภายในเพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ เยี่ยมห้องเรียนหรือออกแบบการนิเทศร่วมกัน

4.3 การตรวจสอบถ่วงดุล

4.3.1 ควรมีการวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบในแผนกลยุทธ์

4.3.2 ควรจัดให้มีการนิเทศภายในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ อาจจะเดือนละ 2 ครั้งจะทำให้ครูพัฒนาด้านการสอน นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มากกว่าเดิม เช่น ปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่